

Framtidas fagarbeidere

Vedtatt av representantskapet i Oslo Arbeiderparti 26. mars

Det er en stor mangel på fagarbeidere i hovedstaden vår. Samtidig har vi for mange som ikke har fullført videregående opplæring. Det er også mangel på læreplasser, og dimensjoneringen og tilbudene av yrkesfaglig opplæring samsvarer ikke godt nok med arbeidslivets behov. Både bedrifter og det offentlige etterlyser mer kompetanse.

Oslo trenger flere fagarbeidere. Vi har et stort ubrukt potensial bestående av unge og andre ledige som har arbeidslyst, men som mangler den faglige kompetansen for å dekke arbeidskraftbehovet. Rekrutteringen til yrkesfag må ses i tett sammenheng med arbeidslivet og hvilke vilkår som tilbys utdannede fagarbeidere. Det er viktig at alle får en utdanning/kompetanse som kvalifiserer til produktivt arbeid og blir ressurs for felleskapet. For å sikre rekrutteringen til viktige bransjer for hovedstaden vil Oslo Arbeiderparti bruke tilgjengelige virkemidler for fremme et seriøst og anstendig arbeidsliv.

Fagutdanningen i Oslo må sikre kompetansebehovet i samfunnet og nok faglært ressurstilgang til det grønne skiftet, sentrale velferdsoppgaver og til å løse de store samfunnsutfordringene. Oslo er i gang med Oslomodellen, vi er en klimahovedstad som samtidig skal utjevne sosiale forskjeller - dette krever politikk som ser helheten, stiller krav og stiller opp.

Derfor skal Oslo Arbeiderparti jobbe for at vi får flere fagarbeidere, og at de er rustet til å dekke det kompetansebehovet som finnes i arbeidslivet nå og i fremtiden.

1. Tidlig utdanningsløp, rådgivning og veiledning

Oslo Arbeiderparti mener grunnskolen må legge grunnlaget for at studieforberedende- og yrkesfaglig retning blir sidestilt gjennom den praktiske fellesskolen. For å sikre at elevene tar velinformerte valg må informasjonsbehovet dekkes gjennom arbeidslivsbesøk, mer praksis og å styrke de praktiske og estetiske fagene i opplæringen. Gjennom fellesskolen skal alle elever få et godt faglig og sosialt grunnlag for videre arbeid og studier.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Fortsette satsingen på barns grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning.
- Styrke den praktiske fellesskolen, der de praktiske fagene får større rolle og elevene får besøke arbeidsplasser som introduserer dem til fagarbeiderne.
- Opprette flere yrkesfaglige valgfag i ungdomsskolen.
- Gi flere lærere i praktiske- og estetiske fag tilbud om etter- og videreutdanning og styrke plassen og andelen til disse fagene i lærerutdanningene. Gi fagskolelærerne muligheter til å utvikle sin pedagogiske kompetanse.
- Videreutvikle valgfagene “utdanningsvalg” og “arbeidslivsfag”.
- Sørge for at elevene får god tid til å besøke de ulike videregående skolene med yrkesfaglige retninger.

- Styrke rådgivningstjenesten og sikre at informasjon om de ulike yrkesfagene, læreplasskapasitet, tilgjengelighet er oppdatert.
- Sikre videreutdanning for lærere innen karriereveiledning.
- Tilby mer informasjon og kompetanse til foreldre om ulike yrkesfag, som for eksempel gjennom foreldrekurs.
- At Oslo skolen må samarbeide med næringslivet i regionen for å synliggjøre ungdomselevenenes karrieremuligheter innen yrkesfag.
- Utvide muligheten for det 11.skoleåret i Oslo (Fundament).
- Styrke tilbudet av yrkesfag på sommerskolen og på sikt sidestille med studiespesialiserende fag.
- Se på muligheten for om 10. klassinger skal kunne forsere også i yrkesfaglige fag.
- Rekruttere flere kvalifiserte lærere gjennom å tilby flere arbeidstakere i næringslivet en pedagogisk etterutdanning og sikre skolen oppdatert kompetanse gjennom et aktivt samarbeid med relevante bransjer
- Hente inn flere fagfolk fra arbeids- og næringslivet som bidrag i undervisningen.

2. Videregående opplæring i Oslo

Samfunnet og arbeidslivet er under konstant omstilling, og noe av det viktigste vi lærer dagens elever er evnen til å omstille seg faglig og praktisk. Derfor må også den videregående opplæringen gjenspeile fleksibiliteten ved å få fagkompetanse, fagbrev eller generell studiekompetanse. Fylkeskommunen spiller en nøkkelrolle når det gjelder å styrke og drive samarbeidet mellom skole og bedrift i hele utdanningsløpet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- At Oslo kommune gjennom et godt og sterkt trepartssamarbeid sikrer livslang læring, omstilling og rekruttering av framtidige fagarbeidere.
- At Oslo kommune ved utdanningsetaten har en helhetlig plan og strategi for plassering av linjer på Oslo skolene. Denne strategien må inneholde dimensjonering basert på fremtidige behov og kartlegging av potensialet for nærmiljøet. Strategien bør utarbeides i dialog med yrkesopplæringsnemnda.
- Stramme inn friskoleloven for å gjøre adgangen til yrkesfaglige privatskoler vanskeligere.
- Innføre et sommerskoletilbud som sikrer at elever som mangler standpunktkarakter i fag kan ta det intensivt over sommeren, og følge ordinær undervisning til høsten.
- Øke tilskuddet til opprusting av yrkesfagutstyr og utarbeide en plan som sikrer at utstyrsparken på studieretningene er oppdatert.
- Sikre alternative modeller og løp gjennom videregående opplæring.
- Utvikle flere linjer i den offentlige videregående opplæringen i Oslo der yrkesfag og idrettsfag kan kombineres.
- Gjøre det enklere for elever som har påbegynt studiespesialiserende til å gå over til fag- og yrkesopplæring.

- Innføre yrkesfaglig påbygging for elever som har fullført et studieforberevende utdanningsprogram. Elevene bruker nødvendig tid på å tilegne seg den yrkesfaglige kompetansen.
- Gi muligheten til å ta studiespesialiserende påbygging over 2 år. Elevene må sikres tilstrekkelig opplæringstimer, og løpet kan kombineres med praksis og hospitering.
- At elever som tar påbygg også skal kunne ta programfag.
- At stipendet under videregående opplæring skal reflektere de faktiske utgiftene til utdanningen.
- De som ikke består fag, har rett til ny opplæring i faget. Det gjelder også etter avsluttet opplæring etter den normerte tiden på 3 år.
- Jobbe for at læreplanen er oppdatert, treffer målgruppa på de ulike linjene og bidrar til å dekke kompetansebehovet i de enkelte yrkesfagene.
- Innføre forsøk med enkelte fag på engelsk.
- Ha forsøk der yrkesfagelever under videregående opplæring kan holde undervisning for ungdomsskoleelever i relevante fag.
- Utvikle samarbeidet med oppfølgingstjenesten, NAV og næringslivet for å forebygge frafall og for å sikre flere veier tilbake til skolen, og fullført utdanning.

3. Praksis- og læreplasser

Læretida og praksis er helt avgjørende for å sikre den yrkesfaglige kompetansen elevene sitter igjen med. Da er det viktig at alle kvalifiserte søkere får tilbud om læreplass, at innholdet i opplæringen er god, og at kommunen i større grad enn i dag følger opp elevene under læretida.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Tydeliggjøre kommunens hovedansvar for å sikre nok læreplasser.
- At det settes av ressurser til at elevene blir fulgt opp over læretiden. Læringer som står i fare for ikke å gjennomføre opplæringen eller stryke på fagprøven må motta målrettet støtte.
- Utvide bruken av “vekslingsmodeller”, og ved behov utvide opplæringslengden utover det som er tilfelle i dag.
- Opprette skolehelsetjenestetilbud for læringer.
- Sikre insentiv- og støtteordninger som sørger for at Oslo-elever får læreplass.
- Sikre arbeidserfaring for ungdom i utsatte bydeler.
- Utvide Oslomodellens virkeområder og fortsette arbeidet med å opprette lærerplassgarantier på flere linjer.
- Se på modeller for søkere til læreplasser som har utfordringer (blant annet Helsfyr-modellen for innvandrere), prosjektet «Skole på byggeplass» (Veidekke) med mer, samarbeid med NAV.
- Styrke tilrettelagt karriererådgivning, utdanningsløp og læreplasser for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

4. Voksne yrkesfagelever

I 2022 er livslang læring den helhetlige tankegangen rundt utdanning. Vi skal utdanne oss, videreutdanne og eventuelt ta en ny utdanning gjennom livet. Dette må det tilrettelegges for.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Utvide og utvikle fagskoletilbudet i Oslo med flere plasser og fagtilbud.
- Sørge for at fullføringsreformen finansieres.
- Sikre at voksnes rett til opplæring utvides til å inkludere voksne som trenger rekvalifisering, og etter og videreutdanning for å kunne delta i arbeidslivet.
- Sikre at retten til videregående opplæring skal også omfatte dem som etter nåværende regelverk har brukt opp ungdomsretten uten å ha bestått videregående opplæring.
- At Oslo kommune oppretter et samarbeid med forskjellige bedrifter slik at de sammen kan tilby utdanning gjennom bedrift. Slik kan innbyggere som ikke lenger har krav på utdanning etter gjeldende regelverk få en utdanning og fast jobb. Da vil industrien få det som de har behov for også.
- At Oslo kommune, NAV og næringslivet samarbeider tettere for å gi voksne arbeidssøkende formell kompetanse på videregående nivå.
- Sikre økonomisk støtte til voksne som trenger dette under kompetansereise.
- Arbeide for å gjøre det enklere for yrkesfagutdannede å kvalifisere seg for å bygge på med relevant fagskoleutdanning eller høyskole- og universitetsutdanning, som for eksempel gjennom Y-vei.